

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku
80-204 Gdańsk
ul. Śniadeckich 33

OSL- 15/Wu/2015

ORZECZENIE

z dnia ..... 2015r.

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku w składzie:

Przewodnicząca: .....

Członkowie: .....

.....

Protokolant: .....

w obecności Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

.....

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu ..... 2015r.

sprawy ....., córki ..... i ....., numer prawa wykonywania
zawodu ....., urodzonej w dniu ..... w ....., zam. w
.....,

obwinionej o to, że:

jako lekarz orzecznik ZUS-u podczas badania pacjentki ....., w dniu .....
2013 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ..... przy ul. .... naruszyła
godność osobistą Pacjentki, przez skierowanie pod Jej adresem zdań i słów obraźliwych i
wywierając presję psychiczną na Pacjentkę, co do sposobu prowadzenia badania, ponadto
utrudniała postępowanie wyjaśniające przez lekceważenie obowiązku osobistego
stawiennictwa na wezwanie Rzecznika w dniach, ..., ... 2013 r. czym
naruszyła art. 3 i 12 Kodeksu Etyki Lekarskiej oraz art. 60 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich z
2 grudnia 2009 r.

- I.** Uznał lekarz ..... winną tego, że jako lekarz orzecznik ZUS-u podczas
badania pacjentki ....., w dniu .....2013 r. w Zakładzie
Ubezpieczeń Społecznych ..... przy ul. .... naruszyła godność
osobistą Pacjentki, przez skierowanie pod Jej adresem zdań i słów obraźliwych i
wywierając presję psychiczną na Pacjentkę, co do sposobu prowadzenia badania,
czyn ten kwalifikuje jako naruszenie art. 3 i 12 Kodeksu Etyki Lekarskiej.
- II.** Na podstawie art. 83 ust. 1 punkt 1 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach
lekarskich z dnia 2 grudnia 2009r. wymierzył lek. .... karę upomnienia.
- III.** Kosztami postępowania obciążył lek. ....

Członkowie:

Przewodnicząca:

UZASADNIENIE

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej w Gdańsku (zwany w dalszej części Rzecznikiem) w dniu ..... 2013r. wszczął postępowanie wyjaśniające w związku ze skargą z dnia .....2013r. ....
na nieetyczne zachowanie lekarza .....

dowód: skarga z .....2013r., postanowienie
o wszczęciu postępowania wyjaśniającego z .....2013r.

W dniu .....2014r. po przeprowadzonych czynnościach w toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutów lekarzowi ..... (zwanej dalej Obwinioną). Rzecznik zarzucił Obwinionej, że jako lekarz orzecznik ZUS-u podczas badania pacjentki ....., w dniu ..... 2013 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w ..... przy ul. .... naruszyła godność osobistą Pacjentki, przez skierowanie pod Jej adresem zdań i słów obraźliwych i wywierając presję psychiczną na Pacjentkę, co do sposobu prowadzenia badania, ponadto utrudniała postępowanie wyjaśniające przez lekceważenie obowiązku osobistego stawiennictwa na wezwanie Rzecznika w dniach ..... i ..... 2013 r.

W ocenie Rzecznika Obwiniona naruszyła w ten sposób art. 3 i 12 Kodeksu Etyki Lekarskiej oraz art. 60 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009 r.

dowód: postanowienie o przedstawieniu zarzutów z dnia .....2014r.

Ostatecznie w dniu ..... 2015r. Rzecznik postanowił zamknąć postępowanie wyjaśniające w sprawie, zaś w dniu ..... 2015r. Rzecznik wniósł wniosek o ukaranie do tut. Okręgowego Sądu Lekarskiego.

dowód: postanowienie o zamknięciu postępowania wyjaśniającego z 2015r.,
wniosek o ukaranie z .....2015r.

Okręgowy Sąd Lekarski ustalił co następuje:

Obwiniona - lek. .... w dniu ..... 2013r. pełniła funkcję lekarza orzecznika w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w .....

okoliczność bezsporna

Pokrzywdzona - ..... w dniu ..... 2013r. zgłosiła się na komisję lekarską w siedzibie ZUS, przy ul. .... w ..... w sprawie

dot. przedłużenia orzeczenia o chorobie zawodowej (*niedowład strun głosowych i guzki śpiewacze*). Lekarzem przyjmującym pacjentkę była lek. ....

dowód: *zeznania* .....

Po wejściu do gabinetu pani ..... została wprost zapytana przez Obwinioną lekarz słowami: „Co Pani tu skargi pisze na lekarzy?, to ja zaraz Panią przebadam odpowiednio”. Sposób przyjęcia i ton głosu lekarza był niekulturalny i agresywny.

Pokrzywdzona pacjentka próbowała wyjaśnić cel wizyty, lecz Obwiniona lekarz nie pozwalała na swobodną wypowiedź Pokrzywdzonej i wydawała polecenia stale podniesionym głosem, które ..... odbierała jako rozkazy. Podczas przebiegu wizyty pacjentka czuła się upokorzona, ale wykonywała polecenia lekarza. Gdy Obwiniona lekarz przeszła do kolejnego etapu badania, ruchomości stawów w kończynach dolnych, pacjentka odczuwała, że badanie to sprawia jej ból, o czym informowała lek. .... Ta jednak w ogóle nie zareagowała na zgłaszane dolegliwości. Pacjentka zdenerwowała się tą sytuacją, była roztrzęsiona i płakała. Lek. .... wydała kolejne polecenie tonem rozkazującym, aby pacjentka stanęła pod ścianą i uniosła ręce. .... poczuła się jeszcze gorzej i próbowała z doktor rozmawiać, lecz usłyszała w odpowiedzi od Obwinionej „że tu nie jest szkoła, że tu ona rządzi”. Podczas wizyty, gdy Pokrzywdzona poczuła się słabo i powiedziała o tym, Obwiniona lekarz nie zareagowała, jedynie odpowiedziała: „nie wydaje mi się”. Przebieg wizyty lekarskiej był dla Pokrzywdzonej bardzo przykry, czuła się szykanowana i pomiatana przez lekarza, a despotyczna postawa lek. .... osobiście ją dotknęła.

dowód: *zeznania* .....

Pokrzywdzona po zakończonej wizycie u Obwinionej udała się do zastępcy głównego lekarza orzecznika lek. .... i opisała powyższą przykrą sytuację z lek. .... Opowiedziała wówczas jak przebiegła wizyta u lek. .... Pacjentka nie miała zastrzeżeń co do badania i jego zakresu, a jedynie do atmosfery jaka panowała podczas tego badania. Pokrzywdzona czuła się szykanowana i poniżona. Podczas rozmowy pani ..... z lek. .... do gabinetu weszła wraz z aktami lek. .... i ponownie zaczęła krzyczeć na Pokrzywdzoną, kierując do niej obraźliwe słowa. Pokrzywdzona chciała wyjaśnić, że złożony trzy lata wcześniej wniosek w sprawie ustalenia niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową był mylny i chciałaby go teraz wycofać.

dowód: *zeznania* ....., *zeznania świadka lek.* .....,
pismo .....z dnia .....2012 do ZUS, *opinia lekarska* z dnia
.....2013r.

Okręgowy Sąd Lekarski zważył, co następuje:

Okręgowy Sąd Lekarski na podstawie zgromadzonego w toku postępowania wyjaśniającego materiału dowodowego, ujawnionego na rozprawie uznał lekarz .....winną tego, że jako lekarz orzecznik ZUS-u podczas badania pacjentki ....., w dniu .....2013 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w ..... przy ul. .... naruszyła godność osobistą pacjentki, przez skierowanie pod Jej adresem zdań i słów obraźliwych i wywierając presję psychiczną na pacjentkę, co do sposobu prowadzenia badania, zaś za powyższy czyn postanowił wymierzyć karę upomnienia.

Powyżej wskazany stan faktyczny Sąd ustalił w głównej mierze na podstawie zeznania Pokrzywdzonej i dokumentacji medycznej, zaś jedynie uzupełniająco na podstawie zeznania świadka lek. .... Przedłożona do akt opinia lekarska pani ..... z dnia .....2013r. nie budzi wątpliwości co do wiarygodności. Nadto nie została zakwestionowana przez strony.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania pokrzywdzonej w kwestii dotyczącej przebiegu wizyty w gabinecie lek. .... w całości. Pokrzywdzona wcześniej nie знаła lekarki i nigdy nie była przez nią badana, tym bardziej agresja ze strony lekarza była dla niej niezrozumiała. W trakcie badania, które w miarę możliwości powinno przebiegać jak najmniej boleśnie, ...nie mogła swobodnie się wypowiedzieć, a każda próba komunikacji była ignorowana przez lekarza.

Przy dokonywaniu oceny wiarygodności zeznań Sąd nie dopatrył się ze strony Pokrzywdzonej postawy negatywnej w stosunku do lekarz ....., która mogłaby podważyć Jej wiarygodność. Składając skargę i później zeznania Pokrzywdzona wyrażała jedynie żal, poczucie skrzywdzenia i upokorzenia jako pacjenta przez lekarza i kobietę, który powinien wykazać się zrozumieniem, empatią i szacunkiem do każdego pacjenta, nie manifestując zniecierpliwienia czy wręcz swojej przewagi.

Należy zauważyć, że Pokrzywdzona .....skargę wniosła z dniem ..... 2013r., a więc ..... dni po wizycie, zatem nie działała ona impulsywnie. Wizyta doprowadziła do orzeczenia lekarza orzecznika ..... ZUS o częściowej niezdolności do pracy na okres do .....2014r, która pozostaje w związku z chorobą zawodowa, czyli pomyślnie dla pacjentki. Nie sposób zatem dopatrzeć się przyczyn złożenia skargi w niekorzystnym orzeczeniu. Nie może być też mowy o tym, aby działanie Pokrzywdzonej nacechowane było złością czy chęcią odwetu.

Sąd uznał zeznania świadka lek. .... za wiarygodne, przy czym zważyć należało, że świadek ta w istocie niewiele pamiętała z samego zdarzenia. Co istotne potwierdziła obecność Pokrzywdzonej w dniu ..... 2013r. po wizycie u Obwinionej- lekarza. Tym samym częściowo potwierdziła wersję zdarzeń podawana przez Pokrzywdzoną. Pomimo tego, że świadek dalszej części zdarzenia nie pamiętała (tj. ponownego spotkania Pokrzywdzonej z

Obwinioną w gabinecie świadka), to w ocenie Sądu nie może to świadczyć o tym, że dalszej części zdarzenia nie było.

W ocenie Sądu powyższe prowadzi do wniosku o winie Obwinionej, gdyby bowiem komunikacja między Pokrzywdzoną ..... a Obwinioną lek. .... w dacie wizyty była prawidłowa, zapewne nigdy nie doszłoby do napisania skargi. Rozkazujący, bezosobowy ton czy nieprzyjemny gest ze strony lekarza może być odebrany jako przejaw agresji wobec pacjenta.

Sąd w tej sprawie pragnie jednoznacznie podkreślić, że każdy pacjent udając się do lekarza oczekuje pomocy i wsparcia w rozwiązaniu jego problemów zdrowotnych. Czasem pacjent bywa rozdrażniony, zagubiony i to właśnie lekarz powinien wykazać się cierpliwością i uspokoić lub wyciszyć negatywne jego emocje. Kodeks Etyki Lekarskiej zobowiązuje lekarza do poszanowania człowieka bez względu na wiek, płeć, rasę, przynależność społeczną, sytuację materialną lub inne uwarunkowania. Z kolei art. 12 KEL zwraca szczególną uwagę na życzliwe i kulturalne traktowanie pacjentów, szanując ich godność osobistą, a relacje między pacjentem a lekarzem powinny opierać się na wzajemnym zaufaniu.

Sąd wydając orzeczenie w tej sprawie uznał, że zarzut Rzecznika jakoby Obwiniona utrudniała postępowanie wyjaśniające przez lekceważenie obowiązku osobistego stawiennictwa na wezwanie Rzecznika w dniach ..... i ..... 2013 r. tj. naruszenie art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich. Zdaniem Sądu przepis ten nie może w tej sprawie być zastosowany. Zauważyć bowiem należy, że dotyczy on świadka, biegłego lub specjalisty, którzy bez usprawiedliwienia nie stawiają się na wezwanie Rzecznika lub na rozprawę przed sądem lekarskim albo bezpodstawnie odmawiają zeznań. W takiej sytuacji Rzecznik lub sąd lekarski może zwrócić się do sądu rejonowego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej, o nałożenie kary za nieusprawiedliwione niestawiennictwo albo za odmowę zeznań lub przymusowe sprowadzenie świadka, biegłego lub specjalisty. Przepis ten jest adresowany do organów postępowania, nie zaś do świadka, specjalisty czy biegłego.

Co istotniejsze, w niniejszej sprawie zarzut nie mógł być skutecznie postawiony z uwagi na zmianę statusu procesowego. Rzecznik bowiem początkowo chciał przesłuchać lek. .... jako świadka, ale ostatecznie zostały Jej postawione zarzuty. Już w tym momencie wszelkie oświadczenia składane przez lek. .... w charakterze świadka nie mogłyby być wykorzystane w toku tego postępowania.

Wymierzając lek. .... karę upomnienia Sąd wziął pod uwagę jako okoliczność łagodzącą dotychczasową niekaralność. Sąd uznał, że kara powyższa jest odpowiednia. W ocenie Sądu taka kara spełni także cele stawiane karze - moc prewencyjnego oddziaływania na środowisko lekarskie będzie odpowiednia. Z drugiej strony inne przewidziane w ustawie o izbach lekarskich kary, np. nagana, kara zawieszenia bądź pozbawienia prawa wykonywania

zawodu byłyby w tym stanie sprawy zbyt surowe. Istnieją bowiem przesłanki, aby przypuszczać, że odtąd Obwiniona będzie stosowała ściśle normy zawarte w Kodeksie Etyki Lekarskiej.

Odnosnie kosztów postępowania wskazać należy, że w razie wydania orzeczenia o ukaraniu, Sąd lekarski obciąża ukaranego lekarza kosztami postępowania i takiej też treści orzeczenie wydał Sąd.

Członkowie

.....

.....

Przewodnicząca

.....